

Nemzetpolitikai összefoglaló

2020. 36. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

2010 óta háromezer templom épült, vagy újjult meg

A magyar kormánynak fontos a keresztény civilizáció védelme, ezért 2010 óta háromezer templom épült, vagy újjult meg a Kárpát-medencében – mondta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes hétfőn a mosonmagyaróvári Piarista Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda tanévnyitóján. Semjén Zsolt hozzátette, hogy ilyen mértékű templomépítés, vagy felújítás Szent István óta nem történt. A miniszterelnök-helyettes kiemelte: „Szent István óta az a tapasztalat, hogy ami jó az egyháznak, az jó az országnak, ami jó az országnak, az jó az egyháznak”. Szent István a kereszténység fundamentumára építette a magyar nemzet katedrálisát, ezért Szent István óta egymásra épül a magyarság és a kereszténység – mondta. Kitért arra, hogy az emberek azért bíznak „valahogy jobban” az egyházi iskolákban, mint a világiakban vagy az alapítványi iskolákban, mert az egyházi oktatási intézményekben az ember, a test és a szellem egységben van, ami semmi mással nem pótolható többletet jelent.

Potápi: folytatódik a Kárpát-medencei tehetséggondozást megvalósító Collegium Talentum program

Az idei tanévben is folytatódhat a Kárpát-medencei tehetséggondozást megvalósító Collegium Talentum program – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. A Nemzetpolitikai Államtitkarság támogatásával működő Collegium Talentum program jelen pillanatban a legátfogóbb, a teljes Kárpát-medencét felölelő tehetségtámogató rendszer, melynek alapvető célja a külhoni régiókhoz kapcsolódó elitképzés: a kiemelkedő oktatói, tudományos, értelmiségi utánpótlás biztosítása. A tehetséggondozó programba évente mintegy nyolcvan PhD-, illetve magiszteri hallgató kollégistát vesznek fel. Potápi Árpád János felidézte: 2011-ben hozták létre a programot, amelynek vezetését 2016 óta a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola valósítja meg alapítványi formában. Az eddigi kormányzati támogatás összege eléri a 700 millió forintot – ismertette.

Potápi: hatvannégy kárpátaljai iskola fejlesztését támogatja a kormány

Hatvannégy kárpátaljai magyar iskola felújítását, fejlesztését támogatja a kormány – mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára péntek reggel az M1 aktuális csatornán. Potápi Árpád János elmondta, négy ütemben zajlik a fejlesztés 2017-től, és az első ütemben elvégzett munkák, amelyek elsősorban középiskolákat érintenek, most fejeződnek be. Két intézményt már átadtak, és hamarosan még kettőben befejeződnek a munkák. A programra több mint 12 milliárd forintot fordít a kormány –

tette hozzá. Szólt arról is, hogy több mint húszezer diák tanul magyar iskolában Kárpátalján. A magyarajkú gyermekek száma ennél magasabb – fűzte hozzá. Kitért arra is, hogy zajlik a kárpátaljai óvodafejlesztési program is, amelynek keretében új intézmények is épülnek.

Közös siker: átadták a Magyarország és Románia közötti második autópálya-határátkelőhelyet

Átadták a Magyarország és Románia közötti második autópálya-határátkelőt pénteken a magyar és a román külügyminiszter, valamint a román szállításügyi miniszter jelenlétében. A Nagykereki-Bors II. autópálya-határátkelőhely a magyarországi M4-es autópályát köti össze a romániai A3-as autópálya ötkilométeres szakaszával. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az eseményen az MTI szerint kijelentette: az új összeköttetés közös siker, jó alap arra, hogy bizalmat és kölcsönös tiszteletet építsen a két ország között. „Erre a bizalomra és kölcsönös tiszteletre alapozva még a nehéz kérdések is megoldhatók és lezárhatók lesznek” – jelentette ki a miniszter. Azt is megjegyezte: „egy ország nem tudja megváltoztatni a házszámát”, Magyarország földrajzi helyzete meghatározza a szomszédokkal való kölcsönhatásokat is. Úgy vélte: a szomszédkapcsolatok minősége az összeköttetésekben is múlik. Míg Nyugat-Európában 2-3 kilométerenként, Közép-Európában csak 35-40 kilométerenként vannak határátkelőhelyek – hívta fel a figyelmet.

Nagyváradra iskolaberuházásokra ígért támogatást Szijjártó Péter magyar külügyminiszter

A Magyarország és Románia közötti második autópálya-határátkelő pénteki átadása után a nagyváradra és Bihar megyei RMDSZ képviselőivel egyeztetett Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter. A nagyváradra RMDSZ-szel történt megállapodás értelmében az Erdélyi Gazdaságfejlesztési Program következő pályázati köre a Partiumra koncentrál, jelentette be. A program keretében eddig hatezer pályázatot támogattak 70 milliárd forintnyi magyar kormányzati forrás felhasználásával, ezzel 130 milliárd forint értékű beruházás jött létre. A Partium irányába nyitnak tehát, és várják a mezőgazdaság, turizmus és a feldolgozóipar területén a kis- és közepes vállalkozások pályázatait, mondta Szijjártó Péter. „Megállapodtunk Cseke Attilával annak érdekében, hogy magyar fiatalok magyar iskolában tudjanak tanulni, hozzá fogunk járulni pénzügyi forrásokkal a helyi magyarság, illetve a református egyház iskolavásárlási terveihez. És pénzügyi támogatást fogunk nyújtani magyar diákok számára egy bentlakásos kollégium építéséhez” – számolt be a pénteki megállapodásról Szijjártó Péter. Végül arra kérte a Nagyváradon és Bihar

megyében élők, vegyenek részt a helyhatósági választáson, hiszen saját jövőjükéről van szó.

December 6-ára tűzi ki a parlamenti választásokat a kormány

December 6-án fogják tartani a parlamenti választásokat, az erről szóló határozatot csütörtöki ülésén fogadja el a bukaresti kormány – jelentette be az ülés elején Ludovic Orban kormányfő. A miniszterelnök rámutatott: a 2016-ban megválasztott parlamentnek december 21-én lejár a mandátuma, a kormánynak pedig „kötelessége” a voksolás előtt legalább 90 nappal közzétenni a választás időpontját. A parlament baloldali többsége júliusban elfogadott egy törvénytervezetet, miszerint idén nem a kormány, hanem a parlament hivatott dönteni a választások időpontjáról, ez ellen azonban alkotmányossági óvást emelt Klaus Iohannis államfő, amit még nem bírált el az alkotmánybíróság. Egyelőre tehát a régi választási törvény van érvényben: erre hivatkozva akarja a jobbközép kormány kiírni a választásokat.

Átment a szenátuson Pașcan javaslata: börtön járhat a román zászló vagy himnusz meggyalázásáért

Börtönnel büntetné a román nemzeti jelképek meggyalázását az a törvénymódosítás, amelyet első megkeresett házként szerdán megszavazott a szenátus. A Traian Băsescu volt államfő által alapított Népi Mozgalom Pártjának (PMP) magyarellenességéről elhíresült képviselőházi frakcióvezetője, Marius Pașcan által kidolgozott jogszabályjavaslat a nemzeti jelképekről szóló, 1994-ben elfogadott „zászlótörvényt” módosítaná. A tervezet szerint hat hónaptól három évig terjedő szabadságvesztéssel lenne sújtható az, aki meggyalázza a román lobogót, lejárató céllal más szöveggel vagy dallammal énekli a román himnusz, vagy bármilyen más nyilvános cselekményt követ el a nemzeti jelképek lejáratásának céljával. A szenátusi szavazás során a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Szociáldemokrata Párt (PSD) szenátorai támogatták, a Mentsétek meg Romániát (USR) és az RMDSZ törvényhozói pedig elleneztek a PMP törvénytervezetét.

Közel száz polgármester-, és több mint kétezer tanácsosjelöltet indít az EMSZ

Az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) 160 helyszínen mintegy 2200 önkormányzati képviselőjelölttel, valamint 94 polgármesterjelölttel vág neki a szeptember 27-én tartandó önkormányzati választásoknak - jelentette be egy hétfői kolozsvári sajtótájékoztatón Csomortányi István, a pártszövetség társelnöke. A politikus elmondta: a januári kongresszusi döntéseknek megfelelően az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) politikai szövetségként jegyezte a bíróságon az Erdélyi Magyar

Szövetséget, és az önkormányzati választások után elindítják a két párt fúziójából létrejövő Erdélyi Magyar Szövetség nevű párt bejegyzését is. Hozzátette: a két párt szövetségével lépéseket tettek az erdélyi magyar egység felé. Az egység azonban nem lehet egyelőre teljes, mert az RMDSZ nem kívánt tárgyalásba bocsátkozni velük. Mint említette: egyetlen helyszín sincs, ahol az RMDSZ-szel indulnának választási szövetségben. Ezt azért tartotta szomorúnak, mert az RMDSZ Beszterce és Hunyad megyében román pártokkal alkotott választási szövetséget, de az EMSZ-szel tárgyalni sem akart.

Kövér: A Kárpát-medencei óvodafejlesztés a magyar jövő megalapozásának programja

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési programunk a magyar jövő megalapozásának egyik programja – jelentette ki Kövér László, az Országgyűlés elnöke Nagycétényben, ahol beszédet mondott a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében ott épített helyi magyar nyelvű óvoda és bölcsőde ünnepélyes átadóján. Az Országgyűlés elnöke beszédében kiemelte: minden új magyar óvoda teret nyit a magyar anyanyelvnek és így az összetartozásban megélhető biztos jövőnek. Kifejtette: közös cél, hogy mindenhol a Kárpát-medencében, a magyar nevelésben és oktatásban részesülők mindig a jövő nyerteseivé váljanak. A házelnök beszédében rámutatott: ennek a magyar jövőnek a megteremtéséhez elengedhetetlen a magyar családok gyermekvállalása. „Magyar jövő csak ott van, ahol a családok vállalják a gyermekáldást, ahol van magyar óvoda, iskola és egyetem, ahol minden magyar számára van haszna a szülőföldön folytatott értékteremtő munkának – fogalmazott Kövér László. Hozzátette: ezen célok nemcsak a magyar nemzet, hanem a szomszédos országok és nemzetek érdekeit is szolgálják.

Grezsa: Az óvodaprogram a Kárpát-medencei nemzetegyesítés jó eszköze

Az óvodaprogram a Kárpát-medencei nemzetegyesítés jó eszköze, s annak megvalósítása jó úton halad – jelentette ki Grezsa István miniszteri biztos Kürtön, ahol átadta a program keretében felújított helyi magyar nyelvű óvodát. A miniszteri biztos beszédében rámutatott: az óvodaprogram a Kárpát-medencei nemzetegyesítés nagyon jó eszköze, felülírja a nemzeti gyanakvást is a szomszédos népekkel, és így a velük történő, közös érdekeken alapuló európai együttműködést is segíti. Grezsa István elmondta: az óvodaprogram megvalósítása – amelynek keretén belül a Kárpát-medencében mintegy ezer óvoda és bölcsőde felújítását, illetve 153 teljesen új intézmény megépítését vállalták – nagyon jól halad, a Felvidéken az átadásra került intézmények száma már jóval túl van a százon. A miniszteri biztos kiemelte: amellett, hogy jól halad az óvodaprogram, hatékony

is, amit az is mutat, hogy biztatók a felvidéki beiskolázási adatok is, a demográfiai tények és az elvándorlás ellenére nő a magyar óvodákba íratott gyermekek száma. Hozzáfűzte: az új intézmények adta jobb körülmények a magyar gyermekek fejlődését szolgálják, és azt is elősegítik, hogy a vegyes házasságokban született gyerekeket is magyar intézménybe írassák a szüleik.

Pásztor István: A magyar határátlépési szigorítás az itteniek számára lényeges változást nem jelent

Ha nem is tipikus az iskolakezdés, mégis ünnepi, várakozással és örömteli számunkra az, hogy becsöngettek – fogalmazott Pásztor István a Szabadkai Magyar Rádió Napindítójában. Minden esélye megvan annak, hogy a tanítás problémamentes legyen a járványveszély ellenére is, hiszen a pedagógustársadalom minden eshetőségre felkészült – tette hozzá a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Pásztor a Magyarországon szeptember elsejétől hatályba lépett határátlépési korlátozásokról is szólt. Elmondta, a szigorítás az itteniek számára semmiféle lényeges változást nem jelent. „1328 elsősünk lesz Vajdaság-szerte. Ez nagyságrendileg ugyanannyi, mint amennyi az előző években volt” - fogalmazott a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Pásztor István hangsúlyozta, az elsősök számát tekintve megállt az a negatív folyamat, ami az előző években jellemző volt. A VMSZ elnöke arra számít, hogy az elsősök száma hamarosan növekedni fog, ezért olyan fontos az oktatásba befektetett energia és fejlesztés.

VM4K: Online konferencia Trianon délvidéki hatásairól

Hagyományteremtő szándékkal társadalomelméleti alapokon szerveződő, kétnapos kisebbségi kerekasztal beszélgetést szervezett a szabadkai székhelyű Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ (VM4K). Az első rendezvényt a nemzeti összetartozás éve jegyében tervezték, amit azonban a járvány miatt csak online formában tudtak/tudnak a héten, pénteken és szombaton megtartani. Az első 100 év című kisebbségi kerekasztal-beszélgetés tárgya a vajdasági/délvidéki magyarság kisebbségi helyzetének, 1918–1920-tól kezdődő értelmező bemutatása – mondta Pap Tibor, a rendezvény tudományos munkatársa. „Ez az év az ún. nemzeti összetartozás éve, s ennek keretében Kárpát-medence-szerte szerveznek hasonló eseményeket. Jött ez a felkérés, hogy próbáljunk megszervezni egy tudományos tanácskozást mi is. Ebből adódott, hogy a vajdasági magyarság első 100 évét próbáljuk meg görcső alá venni, hogy mik azok a társadalmi folyamatok, amik ezt meghatározták, mik azok a jelen folyamatok, amik alapot adnak a tovább lépésre. Amikor válogattuk a szereplőket, akkor mind a két szempont előtérben volt” – tette hozzá.

Nem engedték be Ukrajnába Potápi Árpád Jánost

Megtagadták a beutazási engedélyt az ukrán hatóságok Potápi Árpád János államtitkártól, aki a magyar kormányt képviselőként érkezett volna Kárpátaljára. A Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára az Ungvári 10. számú Dayka Gábor Középiskola átadási ünnepségén vett volna részt, amelyet a magyar kormány támogatásával újítottak fel. Az ünnepségen Kuti László ungvári vezető magyar konzul tolmácsolta az államtitkár jókívánságait, majd megjegyezte: „Magyarországról vártunk kedves vendégeket erre az alkalomra, de sajnos innen pár száz kilométerre úgy döntöttek, hogy az ukrán járványügyi helyzetre a legnagyobb veszélyt egy magyar kormányzati delegáció beutazása jelenti. Ezért a delegáció nem érkezett meg Ungvárra.” A konzul ismertette, hogy a 2017-ben meghirdetett kárpátaljai magyar bázisiskolák felújításának támogatását célzó programra – amelyet a Potápi Árpád János felügyel – a magyar kormány 12 milliárd forintot fordít. Ebből a támogatásból 64 iskola rekonstrukciója valósulhat meg a régióban. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke elmondta, hogy a várttal ellentétben a magyar–ukrán kapcsolatok nem mutatnak javulást, ennek tudható be az is, hogy a magyar delegáció nem léphetett be Ukrajna területére. A KMKSZ elnöke értetlenül áll a helyzet előtt, hiszen elmondása szerint az iskolafelújítások nem csak a kárpátaljai magyarság, de az ország számára is ugyanúgy kedvezők, részben azért, mert átveszik az ukrán államtól a feladatot, másrészt jelentős adóbevétel is képződik ebből, ezért nem érti, miért van szükség ilyen akciókra, amelyek a két ország közötti viszonyt mérgezik el.

Pályázat a kárpátaljai magyarság digitális felzárkóztatásáért

Szeptember folyamán lehet jelentkezni a kárpátaljai magyarság digitális felzárkóztatását segítő programra – közölte a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága. Az államtitkárság a kárpátaljai szociális programcsomag részeként idén második alkalommal hirdeti meg a Kárpátalja magyarlakta településein élők digitális felzárkóztatását elősegítő programját. A program keretösszege 15 millió forint, lebonyolítója a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Jótékonyági Alapítványa. A program célja a Kárpátalja magyarlakta településein élők digitális felzárkóztatásának elősegítése. Pályázati igényt természetes személyek, és az idei évtől már kárpátaljai magyar közintézmények is benyújthatnak szélessávú optikai hálózathoz való csatlakozásra és egy havi előfizetés költségeinek biztosítására. A felhívás aktualitása, hogy a szélessávú internetelérés a járványhelyzetben nagyban elősegíti a magyar diákok távoktatásban való részvételét.

Közép-Európáról szólhat a következő évtized

Augusztus 31-én zajlott Bleden Szlovénia legnagyobb külpolitikai konferenciája, a Bledi Stratégiai Fórum, melyen Orbán Viktor találkozott a magyar nemzeti közösség képviselőivel is: Horváth Ferencsel, az MMÖNK elnökével, nemzetiségi parlamenti képviselővel és Bacsi Zsuzsannával, az MMÖNK alelnökével. A megbeszélésen az aktuális közös projektek megvalósítási ütemtervét tekintették át. Orbán Viktor úgy nyilatkozott a magyar–muravidéki magyar kapcsolatokról, hogy végre igazán megindultak, és a nem lebecsülendő baráti kapcsolatok és közös ünneplések után a mindennapi életben is megjelenik, hogy valaki a magyar közösség tagja. Emellett kifejtette, megváltozott a széljárás is a szlovén politikában, és nagyon közel áll a két kormány ahhoz a megállapodáshoz, miszerint a szlovén kormány a Muravidéken, míg a magyar kormány a Rába-vidéken jelentősebb összeget fektessen be a határ mentén élők érdekében. A miniszterelnöknek a magyar nemzeti közösség elnöke és alelnöke bemutatta a Magyarul a Muravidéken anyanyelvtanulást ösztönző projektet és a Faluprogramot is.

